

pravomocí, v jejímž objemu může neodvisle od hlavního závodu uzavíratí obchody. Nestačí pouhá místnost, kde se zboží přijímá a proti zaplacení vydává.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1929, R I 11/29.)

Žalobce předal žalované firmě, jejíž hlavní závod byl v Teplicích-Šanově, k vyčištění oblek v její místnosti v Karlových Varech, kde bylo zboží přijímáno a proti zaplacení vydáváno. Ježto šat měl po vyčištění vady, domáhal se žalobce na žalované náhrady škody žalobou, zadanou na okresním soudě v Karlových Varech. Námitku místní nepřislušnosti soud první stolice zamítl, rekursní soud námitce vyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu nelze přiznati oprávnění. Ustanovení prvního odstavce § 87 j. n., jehož se stěžovatelka dovolává, nepřichází vůbec v úvahu, neboť zákon má tu na zřeteli případy, kde podnikatel bydlí v jiném soudním okrese, než ve kterém jest jeho podnik nebo jeho provozovna. V takovémto případě může podnikatel v právních věcech, vztahujících se k jeho výdělečné činnosti, býti žalován i u soudu, v jehož obvodu jest jeho provozovna, pokud se týče, má-li více provozoven (hlavní a zvláštní závod) u soudu, kde jest hlavní závod (srovnej Neumannův komentář k § 87 j. n.). Žalovaná provozuje barvírnu a čistírnu v Teplicích-Šanově, její provozovna jest tudíž v tomto městě a žaloby vztahující se k výdělečné činnosti žalované, mohly by býti podány jen u soudu podle tohoto místa věcně příslušného, kde však žalovaná beztak má obecné sudiště. Stěžovatelka podala však žalobu u okresního soudu v Karlových Varech s odůvodněním, že se tu nachází zvláštní závod žalované. Přichází proto v úvahu ustanovení druhého odstavce § 87 j. n. Příslušnost dovolaného soudu by byla tudíž odůvodněná jen tehdy, kdyby žalovaná skutečně měla v Karlových Varech zvláštní závod a kdyby se spor týkal tohoto závodu. Tomu však tak není. Zvláštním závodem jest rozuměti takový, jenž používá v poměru k závodu hlavnímu jisté samostatnosti co do své působnosti, jsa vyzbrojen zvláštní pravomocí, v jejímž objemu může neodvisle od hlavního závodu obchody uzavíratí (Hora, čsl. právo procesní I., str. 190). Tohoto předpokladu však tu není, neboť podle zjištění soudu nižších stolic jest v Karlových Varech jen místnost, kde se zboží přijímá a proti zaplacení vydává, a stěžovatelka ani netvrdila, že se tam uzavírají obchody pro žalovanou.

Čís. 8655.

Poznámka podle § 53 knih. zák. má jen ten význam, že, byl-li k žádosti oprávněného proveden vklad nebo záznam, k němuž se poznámka vztahuje, přísluší tomuto zápisu poznamenané pořadí. Nebyl-li vklad

nebo záznam dosud povolen, nelze pohledávku přikázati v pořadí poznámky, třebas oprávněný, předloživ usnesení o poznámce, prokázal, že pohledávka jest vyčerpána na základě smluvního důvodu.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1929, R I 12/29.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně prodané nemovitosti, vyhověl soud prvé sto lince odporu následujících věřitelů a nepřikázal Janu M-ovi úhradu za jeho pohledávku 50.000 Kč v poznamenaném pořadí pro zamýšlené zadlužení. Důvody: Janu M-ovi nebyla přikázána úhrada za jeho pohledávku 50.000 Kč, třebas M. při rozvrhovém roku doložil pohledávku dlužním úpisem ze dne 21. listopadu 1927, poněvadž na základě tohoto dlužního úpisu dodnes nebylo žádáno o vklad práva zástavního pro Jana M-a na vydražených nemovitostech a právo zástavní k vydraženým nemovitostem jako každé jiné věcné právo nevzniklo pro Jana M-a ani poznámkou pořadí ani dluhopisem, nýbrž vzniklo by teprve vkladem práva zástavního. Nelze tedy Jana M-a považovati ohledně vydražených nemovitostí za knihovního oprávněného a nevztahuje se proto na něho ustanovení § 216 čís. 4 ex. ř. V ostatním poukazuje se na odůvodnění rozhodnutí čís. sb. 6343. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Stížnost napadá rozvrhové usnesení proto, že stěžovateli nebyla přikázána k zaplacení na jeho přihlášenou pohledávku částka zbývající po uspokojení předchozích věřitelů, ačkoli jest pro pohledávku tu poznamenáno pořadí pro zadlužení do 50.000 Kč. Jest tedy stav knihovní ten, že v pořadí zamýšleného zadlužení až do 50.000 Kč do příklepu nebylo vloženo zástavní právo. Co uvádí stěžovatel o podstatě a o důsledcích poznámky pořadí, nelze uznati správným. Podle § 451 obč. zák. nabývá se zástavní právo na nemovitostech zapsaných ve veřejné knize jeho vkladem (§§ 13—18 knih. zák.). Poznámka pořadí nemá význam samotného vkladu, nemá význam věcný, nýbrž jen formální, zakládajíc jen nárok na pořadí, nezakládá však právo, pro které pořadí bylo poznamenáno (§ 53 kn. zák. sb. n. s. čís. 2989, 4046, 4794, 7274). Proto jest nesprávným názor stížnosti, že poznámka pořadí zakládá právo věcné, pro které bylo zapsáno pořadí. Že je to nesprávné, plyne i z toho, že v knize pozemkové jméno toho, pro jehož pohledávku se pořadí poznamenává, nemusí býti a nebývá. Proto jest úsudek napadeného usnesení, že stěžovatel nemá na nemovitosti v dražbě prodané zástavní právo, úplně správný a právem nebylo hleděno k jeho pohledávce v poznamenaném pořadí, ano před poznámkou příklepu právo zástavní pro tuto pohledávku nebylo vloženo. Ostatně stížnost sama mluví o pohledávkách knihovně zajištěných, o právech zapsaných v knize pozemkové, což lze podle názvosloví knihovního zákona vztahovati jen na práva v knize pozemkové vložena (§§ 8 a 9 knih. zák.), nikoli však na poznámky, které mají účinky určené zvlášť v knihovním zákoně.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Napadené usnesení odpovídá stavu věci i zákonu a je v souladu s ustáleným rozhodováním dovolacího soudu. Vývody dovolacího rekursu nezavdávají s dostatek podnětu, by dovolací soud od svého právního názoru upustil a řešení otázky, o niž tu jde, postavil, jak dovolací rekurs navrhuje, plenárním usnesením na novou základnu. Řešiti s dovolací stížností otázku, zda a jakým právem knihovním jest poznámka podle § 53 kn. zák. a jak pozbývá účinku, není třeba, protože jest za všech okolností jisté, že má jen ten význam, že, b y l - l i k žádosti oprávněného proveden vklad anebo záznam, k němuž se poznámka vztahuje, t o m u t o z á p i s u přísluší poznamenané pořadí. Jiného, zejména stěžovatelem kýženého významu, že by v jejím pořadí bylo přikázati pohledávku, pro niž byla zřízena, z jasného doslovu zákonného předpisu vyvozovati nelze. V souzeném případě však onen vklad (záznam) dosud nebyl povolen, nemůže proto poznámka působiti ve směru zákonem jí určeném. Pro názor dovolací stížnosti, že lze zákonný předpoklad naznačeného účinku poznámky nahraditi tím, že oprávněný, legitimuje se usnesením o poznámce, prokáže, že pohledávka jest vyčerpána na základě smluvního titulu, není základu ani, jak míní stěžovatel, v § 58 knih. zák. neb § 210, 214 a 216 ex. ř., ani v jiném ustanovení zákona. Neprávem poukazuje dovolací stížnost na odůvodněnou svého názoru k ustanovení §§ 207 a 208 ex. ř. Tam jde o právní zařízení naprosto odchylného tvaru a zvláštní úpravy, takže by bylo možným též odlišné jeho právní posouzení. Než otázkou tou netřeba se tu obírat, zejména i proto, že ani sama stížnost neuvádí důvodů pro názor, že bývalý vymáhající věřitel, který zastavuje exekuci, nepoužil — což se zpravidla stává již z pouhé opatrnosti zároveň — práva § 208 ex. ř., by měl nárok na zaplacení své pohledávky v pořadí poznámky o zahájení dražebního řízení, jestliže čtrnáctidenní lhůta pro vklad zástavního práva ještě neprošla. Ve stížnosti tvrzené okolnosti, že »podle zásady důvěry ve veřejnou knihu počítá každý s výší pohledávky, pro niž jest číselně poznamenáno pořadí, jako s existujícím dluhem, dokud lhůta běží (§ 443 obč. zák.)« a že jeho názor »slouží jednak zájmu dlužníka pro snazší opatření úvěru a pro ušetření vkladného poplatku při zápůjčkách krátkodobých, jednak zájmu věřitele, který v poznámce má jistotu, takže tím národohospodářský oběh statků usnadněn v zájmu snazšího obchodování a výroby«, nejsou důvodem, by zákonným předpisům, jak toho času jsou, byl dán výklad, jenž se neshoduje s jejich doslovem a zámyslem.

Čís. 8656.

Třebas byl v dovolání uplatňován jen dovolací důvod nesprávného právního posouzení, není závady, by nebylo navrženo jen zrušení napadeného rozsudku, kdyby dovolací soud ani nemohl vyhověti návrhu na změnu napadeného rozsudku pro jeho mylné právní posouzení, nýbrž musel by ho zrušiti podle §§ 496 čís. 3, 513 c. ř. s.